

Co se děje za oponou ČSSD a ODS

19.května 2006

Reportáž MF DNES z míst, kde si dva největší volební favorité připravují „zbraně“ proti svým soupeřům

Do voleb zbývá pouhých šest týdnů. Dva největší favorité voleb a zároveň i největší soupeři - ČSSD a ODS - se v zákulisí připravují na závěrečný finiš. Reportéři MF DNES nahlédli za oponu a sledovali, co chystají lídři ODS nebo jak to vypadá ve volebním štábu ČSSD.

Praha - „Zanechte práce, nic neříkejte, nic neukazujte, přichází MF DNES,“ volá šéf volebního štábu sociálních demokratů Jaroslav Tvrdík na své podřízené.

To že je štáb vládní strany? Tuctová kancelář nijak zvláštně nepůsobí. Až na malé sádrové busty stranického lídra Jiřího Paroubka, které leží na některých stolech. Za stoly sedí několik mužů, vesměs v obleku a s kravatou. Jen jeden člověk jako by se tomuto prostředí vymykal - Oldřich Lichtenberg, menší chlapík v riflích a černém triku, jinak též produkční muzikálu Tři mušketýři. Pobíhá po chodbě v očividně dobré náladě.

„Proč pro ČSSD pracuju? Samozřejmě kvůli prachům,“ vyhrkne ze sebe, nakonec však přizná, že přece jen určité sympatie k této straně má. „Já si ale hlavně rád hraju, vymýšlím věci, které nemají s politickými hesly nic společného,“ dodává.

Pamatujete na nápad s kočárem a posly, vyslanými k předsedovi ODS Mirku Topolánkovi? Nebo na smuteční výzdobu, když sociální demokraté symbolicky pochovávali bezplatné školství a zdravotnictví v narážce na program ODS? Právě na těchto i dalších nápadech se podílel Lichtenberg. „Olda je pro nás velmi důležitý,“ podotýká Tvrdík.

Klaus jako smuteční host

Olda není jediný. Stačí sledovat dění ve štábu a je jasné, že další důležitou postavou je Martin Bezouška, který je momentálně mluvčím ministra kultury Vítězslava Jandáka. Bezouška i Lichtenberg sedí v rohu místnosti, odkud zazníávají slova o smutečním průvodu, pozůstalých, padají jména představitelů ODS i prezidenta Václava Klause. Co vymýšlejí? To nikdo z nich nechce říct. „Martinovi asi někdo zemřel,“ vyhýbá se odpovědi Lichtenberg.

Právě jeho přivedl do volebního týmu sám premiér Jiří Paroubek, který se zasedání štábu často zúčastňuje. „Dvakrát týdně chodí na porady, které začínají už v šest ráno. Premiér má ve zvyku mít o věcech přehled. Je rád, když je o všem podstatném informován,“ říká Tvrdík, který neustále pokukuje po mobilním telefonu, který drží v ruce.

Už však neprozradí, jak takový Paroubkův přehled o věcech vypadá. Musel by totiž vyprávět o tom, jak svého šéfa naštvál, když nebyl k zastížení na telefonu. Paroubkovo nařízení je totiž jasné - kdokoliv ze štábu musí být dvacet čtyři hodin k dispozici.

„Já myslím, že se kluci snaží,“ komentuje premiér stručně práci volebního štábu a dává najevo, že se mu nápady z poslední doby líbí.

Kdo vyrobil Paroubka?

Sociální demokraté, prohrávající ve všech předvolebních průzkumech, jako by totiž v posledních dnech svou kampaň proměnili a začali na svého hlavního volebního rivala útočit. ČSSD se „oblékla“ do barev podobných ODS a na billboardech karikuje volební program hlavní opoziční strany. Kdo je autorem této „proměny“? Ale poněkud tajemně ukazují do míst o patro výš nad volebním štábem. Tamsedí lidé z americké poradenské společnosti PSB, kterou si ČSSD na volby najala. K nim je však cesta pro novináře uzavřena.

Ještě jedna záhada zůstává... Kdo je autorem podivných sádrových bust s přísným výrazem premiéra - upřímně řečeno - jakoby z dílny politické konkurence?

„Nechali jsme si je vyrobit my,“ přiznává Tvrdík a mluví o tom, jak chce ČSSD i těmito bustami ukázat, že si umí udělat legraci také sama ze sebe. Vládní strana přitom připravuje ještě další podobné překvapení. Už brzy se na veřejnosti objeví britský premiér Tony Blair, který se bude držet za ruce s Jiřím Paroubkem. Ovšem pozor! Jako gumové loutky.

V ODS se školí, jak mluvit

Opoziční ODS sází na zvláštní školení svých kandidátů do voleb: učí je, o čem a jak mluvit, o čem raději mlčet, jaká gesta u toho dělat nebo jak odpovídat na nepříjemné otázky. Lektoři z institutu Cevro, který je mozkovým zázemím pravice, takto vyškolili kandidáty téměř ze všech krajů.

„Říkejte raději krátké věty. Dejte tam dynamiku. Lidem to bude znít příjemněji,“ vyčítal psycholog Jiří Frgal poslanci Davidu Šeichovi chyby na jednom takovém semináři minulý pátek v Brně. Šeich je trojka na kandidátce v Jihomoravském kraji a právě dostal úkol, aby s mikrofonem přesvědčil lidi, proč by měli volit zrovna ODS. „Vy jste štíhlý, vysoký, takže klidně mluvejte energičtěji, vám to budou lidé věřit. Musí tam být emoce, aby se s vaším programem lidé ztotožnili,“ říká psycholog Frgal. Učí lidi z ODS právě komunikaci a jak vystupovat před lidmi. Politici si na jeho lekcích nejprve vyzkoušejí krátkou řeč, lektoři ji nahrají na kameru. Pak ji pouštějí na velkém plátně a poukazují na chyby.

„Prosím, nepoužívejte slova strukturální fondy či odstraníme regulativy. Cizí slova zapomeňte. Váš jazyk je lidština,“ zní nejtýpčtější Frgalovo doporučení.

Ještě více se občanští demokraté učí na seminářích gesta. „Vhodné je držet v ruce tužku nebo něco podobného, co vypadá pracovní. A ty ruce musíte zvedat výš, od pasu nahoru. Gesta musí vycházet z ramena,“ radí kandidátu Michaelu Hrbatovi lektorka Hana Svobodová. Proč vlastně takový důraz na obal vystoupení? „Tu neverbální komunikaci, tedy intonaci, mimiku nebo postoj, lidé podvědomě vnímají a v takových situacích často hraje větší roli než sama řeč,“ vysvětluje Jiří Frgal.

Po lekci, jak svou řeč co nejlépe zabalit, následuje na seminářích ODS školení, co vlastně říkat a jak argumentovat. Lektor Martin Kupec nejprve politikům vysvětluje, jak mají mluvit o chystaných reformách ODS. „Dávejte důraz na řešení klíčového problému s nezaměstnaností. Že reformy přinesou v prvním roce po zavedení snížení nezaměstnanosti o sto tisíc lidí,“ radí.

Mluvte o aférách!

Závěr školení je nejtvrdší. Politici se dozvídají, jak se bránit nebo rovnou atakovat své konkurenty. Nejvíce času pochopitelně zabere hlavní soupeř, vládní ČSSD: zejména je nutné připomínat, že i při rostoucí ekonomice nezvládnou snižovat dluhy ani nezaměstnanost.

Politolog a ředitel Cevra Ladislav Mrklas doporučuje útočit na slib socialistů, že zřídí novou vládní radu pro boj s korupcí. „Tak se jich ptejte, jestli v čele rady bude stát Doležel, Srba, Gross, Kraus nebo Vyvadil,“ vypočítá Mrklas jména sociálních demokratů, kteří se namočili do nejrůznější afér. Cílem je i ministr financí Bohuslav Sobotka. „Je to těžký soupeř, ale stačí připomínat, že je to ministr financí bez ekonomického vzdělání, bez jakékoliv mimopolitické pracovní zkušenosti a neumí anglicky,“ doporučuje Mrklas.

Zatímco na lidovce coby pravděpodobného partnera ve vládě lektoři raději moc útočit nedoporučují, se zelenými si neberou servítky. Hlavní rada zní: Říkejte, že po zavedení ekologické daně by litr benzínu stál skoro 40 korun. A také se snažte zpochybňovat dojem, že jde o stranu nových tváří.

„Zdůrazňujte, že předseda Martin Bursík je v politice od roku 1989, byl ministrem, lídrem Čtyřkoalice a kandidátem na pražského primátora, prošel už čtyřmi stranami,“ radí Mrklas.

Autor: RADEK BARTONÍČEK, VÁCLAV DOLEJŠÍ

Zdroj: Mladá fronta DNES

21.04.2006

MF Dnes